

LIETUVOS KULTŪROS FONDAS
CULTURAL FOUNDATION OF LITHUANIA

2018-11-27 Nr. 036 / 18

Šiaulių miesto savivaldybei

Dėl filosofijos profesoriaus Stasio Šalkauskio
premijos

Stasys Šalkauskis – iškilius Lietuvos mokslininkas, filosofas, kultūrinės pedagogikos puoselėtojas, lietuviškos filosofinės terminijos pradininkas, lietuvių tautinio ugdymo ideologas, Lietuvos katalikų mokslų akademijos kūrėjas, akademikas, Vytauto Didžiojo universiteto profesorius ir rektorius, – vienas iš pačių žymiausių šiauliečių. Šiauliuose gyveno jo tėvai. Čia jis lankė berniukų gimnaziją. Iš čia S. Šalkauskis važiavo į Maskvą studijuoti teisės bei ekonomikos, vėliau – į Fribūrą – filosofijos ir pedagogikos. Šiauliuose su žmona ir sūneliu švęsdavo šventes. Eidamas gyvenimo 55-uosius metus atvažiavo sunkiai sirgdamas į tėvų namus ir mirė šiame mieste. Palaidotas senosiose miesto kapinėse prie Talšos ežero.

Stasys Šalkauskis savo raštais ir gyvenimu skelbė tikėjimo ir žinojimo harmoniją. Jis reikalavo steigti Lietuvos kultūros akademiją, jungiančią Mokslų Akademijos ir Kultūros fondo veiklą. Jo mokslinė ir visuomeninė veikla daugiausia skirta Lietuvos jaunajai kartai. Buvo ne tik ateitininkų ideologas, bet keletą metų ir jų vadas.

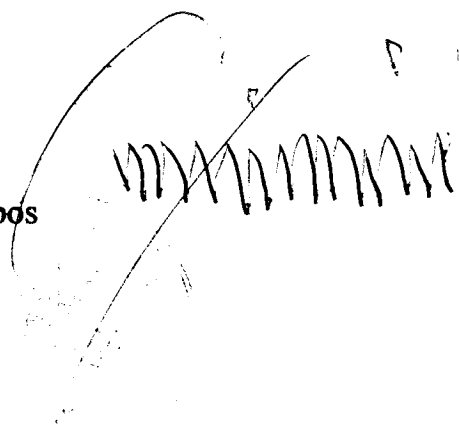
Atkūrus Lietuvos nepriklausomybę 1991 metais Lietuvos kultūros fondo Šiaulių krašto taryba įsteigė **Stasio Šalkauskio premiją už tautos, kultūros, meno, filosofinės minties turtinimą bei ugdymą – aukščiausią Šiaulių krašto apdovanojimą. Premija kas 2–3 metai teikiama per Stasio Šalkauskio gimtadienį gegužės 16 dieną.**

Šios premijos pirmuoju laureatu 1991 m. tapo **Romualdas Ozolas**, iškilius Lietuvos kultūros, visuomenės ir politikos veikėjas. 1993 m. antroji Stasio Šalkauskio premija įteikta Vytauto Didžiojo universiteto dekanui, profesoriui jėzuitui **Arvydui Žygui**. 1995 m. trečioji premija ir jos regalinės įteiktos šiauliškiui profesoriui **Vyteniui Rimkui**. 1997 metais premijos laureatu tapo Kauno arkivyskupas **Sigitas Tamkevičius**. o 1999 m. ši premija skirta istorikei, rašytojai, buvusiai politinei kalinei **Nijolei Gaškaitei-Žemaitienei**. Šeštoji premija 2001 metais suteikta Šiaulių universiteto profesoriui kalbininkui **Vytautui Sirtautui**. Septintąją S. Šalkauskio premiją komisija skyrė Lietuvos Respublikos prezidentui **Valdui Adamkui**. 2005-ais metais aštuntai premijai pristatytas prof. **Leonidas Donskis**,

kaip UNESCO tolerancijos ambasadorius Lietuvoje. Devintoji premija 2008-taisiais metais įteikta **Libertui Klimkai** – etnologui, fizikui, gamtos mokslų daktarui, istorikui. Dešimtoji premija skirta filosofui profesoriui **Arūnui Sverdiolui**, Stasio Šalkauskio raštų (9 tomai) sudarytojui. Po ilgokos pertraukos, 2018 -aisiais, vienuoliktąja S. Šalkauskio premija buvo pagerbtas profesorius **Alvydas Jokubaitis**.

Susikūrus Šiauliuose Stasio Šalkauskio filosofinės minties draugijai ir Šiaulių miesto savivaldybei išreiškus pageidavimą tęsti šią prasmingą tradiciją, Lietuvos kultūros fondas sutinka perleisti premijos autorines teises ir pasižada reikalui esant teikti visokeriopą pagalbą bei konsultacijas.

Lietuvos kultūros fondo Valdybos
pirmininkas

Hubertas Smilgys